

Учіте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
;Своего не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ

Число 16

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Пятница 25 Мая 1894.

ГОДЪ II

„ПОПЪ ВЪ ДЗВОНЪ“

чортъ въ клепало, бодай
ся его телепало.“

(Народна пословица.)

дного разу
оравъ хлѣ-
боробъ ни-
ву, котра за-
вдавала ему
много пра-

цѣ, а зъ ней нѣякого хосна
не мѣгъ дѣждатись, бо була
по большій части каменни-
та и тверда на плугъ. Не-
борачиско нашъ працѣв-
никъ, якъ разъ въ той день,
зломивъ плугъ, конина зъ
тяжкой працѣ здохла — о-
ставъ ся въ рукахъ лишень
батѣгъ, на котромъ хлѣбо-
робъ зѣгнавъ всю свою ве-
лику злѣсть тымъ, що ставъ
го проклинати на чомъ свѣтъ
стоитъ. Такъ само довелось
днесъ и редакторови „Сво-
боды“ зѣгнати всю свою
злѣсть на чорнилѣ и перу:
щобъ перше почорнѣло, а
друге въ рукахъ здеревѣ-
ло!

Для чого сей гнѣвъ и про-
кляте — скрислимо въ слѣ-
дуючихъ словахъ:

Во всѣхъ передовыхъ ста-
тияхъ „Свободы“ звертали
мы увагу тольки на то: що
нашому народу, тутъ въ А-
мерицѣ, есть конче потре-
бе знати и опѣсля дѣлати,
щобъ не бувъ погордою, по-
смѣховискомъ, пѣдножѣмъ,
смѣтемъ въ очахъ просвѣ-
щенныхъ нѣмцѣвъ, амери-
канѣвъ и т. д. Сотки а сотки
Русинѣвъ поѣшли за на-
шимъ голосомъ и днесъ, вдя-
чий за тое, пишуть благо-
дарный письма и поступають
такъ, якъ имъ вказано.

Але, якъ то кажутъ, межъ
пшеницею находить ся ко-
коль, межъ зерномъ поло-
ва, межъ чистою, здоровою че-
редою паршива вѣвця, межъ
добрыми здоровомыслящими
людьми, знайдешъ глупого,
упертого, жидѣвского водо-
носа Ивана, котрый на все
и на вся смѣетъ ся въ своей
глупости и хотичи уходити
за мудрого, а дурный якъ
сакъ, плете небилитѣ и бов-
тае мовѣ несамовитый о томъ
чого не розумѣе и о чомъ мѣ-
навѣтъ и по тверезому на-
снѣло ся

Говори такому жидѣвско-
му дроворубови и водоно-
сови що му тутъ въ Амери-
цѣ треба троха учивлизю-
ватись, троха окресатись,
пристати до братства, до
„Союза“, дати на церковь,
на Народный Дѣмъ и т. д. а
онъ на тое каже: „або це-
рковь дастъ менѣ ѣсти, чи
братство дастъ менѣ роботу,
або чи „Союзъ“ заплатитъ
мой довгъ въ старомъ краю,
чи я буду въ Народномъ
Дѣму мешкати, а съ читаль-
нѣй якій ми хосенъ?“ Такъ
то думаютъ пусти головы и
сами незнають що бовтають
угнивыми языками.

Тѣмъ недоуки и тѣмъ пѣвди-
ки, хотяи справдѣ окреще-
ний, богато и богато шкодять
народному дѣлу — бо зле
скорше принимають ся якъ
добре.

Такой хрунѣ находятъ ся
въ старомъ краю въ кож-
домъ селѣ и мѣстечку. Прий-
дутъ выборы: чи то до сойму
краевого, чи то до Думы
державной — щирый рускій
патріоты не досыпляютъ но-
чи, толька заходятъ ся всѣмъ
силами и способами,
щобъ рускій люде выбирали
на посла руского чоловіка,
а не поляка, або жида. Въ
выборчихъ округахъ тамъ и
самъ одноголосно постано-
влено и на честь руского и-
мени присягнуто, що всѣ
выборцѣ пойдуть рука въ
руку и на руского посла од-
дадутъ свой голосъ.

Але въ самый день вы-
борѣвъ, въ котрый всѣ зъ не-
терпѣливостію чекають на
результатъ, наконѣцъ, по
тяжкой боротьбѣ, съ сѣй и
съ той стороны, дають ся
чуты крики: польскій по-
солъ выйшовъ побѣдоносно,
а рускій упавъ меньшостію
пару голосѣвъ. Черезъ що!
Черезъ тое, що знайшло ся
пару рускихъ хрунѣвъ, пе-
ревертѣвъ, що за кавалокъ
ковбасы, за мыску смердя-
чихъ драглѣвъ, за килишокъ
парухи продали свои голо-
сы на польского, або жидѣв-
ского посла и ѣттакъ запро-
дали свою совѣсть, свою
честь, свой народъ за кавалокъ
стерва.

Нашъ народъ устарѣмъ
краю такими погорджае и
плюе зрадникамъ въ очи

и такому хруневи нѣ чести
нѣ приюту въ рускомъ до-
му нема.

Такъ само мають по-
ступати наши чесни русины
тутъ въ Америцѣ, зъ тудей-
шими прихвостами, пошн-
ванцами, перекичниками,
мадьяронами. Такой чоло-
вѣкъ, котрый ѣдрѣкае ся
рѣдной мовѣ, рѣдной исто-
ріи, рѣдного народу — не
вартъ жить на свѣтѣ, ходи-
ти по святой землѣ и яснѣ
сонѣ оглядати!...

Сли протое, дорога бра-
тя, знайдеть ся мѣжъ вами
такой пѣдлый и безъ всякой
чести чоловікъ — омынай-
те его!

Родимцѣ!

Сли хочете заховати ва-
шу народну руску честь и
бути сынами руской цѣль-
свѣты, а не зацѣфанцами,
шкаралупниками при схил-
ку XIX-го столѣтія, то про-
ганяйте такихъ зрадникѣвъ
геть ѣдъ себе, а сами здоро-
вой прямуйте простою и цѣв-
ною дорогою до цивилиза-
ціи, до просвѣты, до добро-
быту. Ставайте въ ряды уже
просвѣченыхъ народѣвъ и
ступайте зъ ними шукати
гравды и щастія для себе и
для грядущаго вашого по-
колѣнія. Откиньте старе,
пристаре, забобовне вѣрова-
ніе во всякого духа; спи-
тайте ся себе самихъ: на що
Богъ давъ розумъ и волю
чоловѣкови? чи не нате, щобъ
шукать правды и въ книжѣ
природы читавъ и учивъ ся
пѣзнати своего Создателя и
Творця, Его всемогущѣсть,
доброту, премудрѣсть и про-
видѣніе?! Отворѣть святе
евангеліе и прислухайте ся
безсмертнымъ словамъ Хри-
ста, умершого за насъ. Въ
св. писаніи стоить: не вся-
кому духу вѣруйте, але на-
передъ „спробуйте его“. Дальше Спаситель говорить:
„будьте мудры, хитры и про-
зорны, якъ змѣи, а чисты,
простодушны и невинны, якъ
тотѣ голубы“. Тѣмъ дѣ прав-
ды запамятайте собѣ добре
въ вашомъ життѣ, дороги
братя.

Въ нынѣшнихъ часахъ
много а много повстае учи-
телѣвъ баламутѣвъ, котры
для власной корысти всяки-
ми способами старають ся

одурити темный народъ, а
ѣттакъ выдерти ѣдъ него за-
працѣванный центъ.

Нашъ народъ рускій ту-
тъ въ Америцѣ має способнѣсть
переконати ся самъ о та-
кихъ дурисвѣтахъ, обман-
щикахъ, що дурять нашего
чоловѣка на кождомъ кроцѣ
и за свой обманъ берутъ
гроши. Одень зъ тыхъ опу-
стѣвъ кричить: „jak zapla-
cisz 25 dularow za umarleho,
a 5 dularow za lazarewe
evanheleje“, то душа небѣж-
чика поѣде просто до неба,
а если нѣ, то буде задержа-
на въ пеклѣ, доки не „па-
ризимъ до biskupa“, бо те-
перь „taky kurs i prajs“....

Такъ, бѣдный робѣтни-
ку, живой лазарю, — пла-
ти зъ остаткомъ за умор-
шого лазаря и за лазаре-
ве евангеліе!...

Другій, бувши въ ста-
ромъ краю громадскимъ гай-
дукомъ, що чистивъ чѣботы
solgави-ви, тутъ въ Аме-
рицѣ береть просвѣщати на-
родъ, а самъ кругомъ ду-
ракъ и хитрымъ способомъ
ошукѣе бѣдного руского
робѣтника, горлаючи му до
уха: же онъ боронить вѣру
и народнѣсть, зъ котрой по-
томъ по салѣонахъ самъ вы-
смѣвае ся. Богато зъ на-
шихъ людей далось ошукати
и въ своей глупѣти на-
оѣдуютъ такихъ опу-
стѣвъ. Не всякому духу вѣ-
руйте, але будьте хитры и
мудры, о руски робѣтники,
и не давайте ся ошукovati!

Наконѣцъ, кличемо до
васъ: майте розумъ и ста-
райте ся сами пересвѣдчи-
ти ся кто вамъ каже правду
и кто брехню. Переконай-
те ся, о руски робѣтники,
кто вашъ приятель и другъ:
чи той, що хоче зъ васъ по-
слѣдний центъ выдерти и
оставити васъ въ темнѣти,
въ глупѣти, — чи тей, кот-
рый перестерѣгае васъ ѣдъ
ошустѣвъ и захохоче до про-
свѣты, до пѣзнання правды
до закладання читальни, до
вписовання ся до робѣтни-
чого народного руского
„Союза“?

Осудѣть самѣ!

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“!!

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ДРУГЕ

ГОЛОВНЕ СОБРАНИЕ

„Народного Руского Союза“
въ Америцѣ.

День 30-го Мая сего ро-
ку повиненъ бути назначе-
ный и пѣдкрислений не
тольки въ календарѣ кож-
дого американского Русина,
але що болѣе, незатерты-
ми буквами записанный въ
серцю и памяти всякого зъ
насъ, що звано ся Руси-
нами!

Той день має велике
историчне значене и есть
великой ваги для американ-
ской Руси!

На той-бо день зѣбдутъ
ся прѣдставитѣли руской
народа зъ цѣлой Америки,
щобъ радити о народномъ
дѣлѣ, щобъ переконати еѣ
скольки мы соединеными
силами въ Союзѣ зробили
доброе для народной идеи,
о скольки кроковъ поступи-
ли напередъ и що дальше
подобаетъ дѣлати и якъ дѣ-
лати, щоби осягнути тую
цѣль, за дѣля котрой „Союзъ“
уже розвинувший свою дѣ-
яльнѣсть, бувъ заложенный.

Въ сей день, его-же со-
твори Господь, возрадуёмся
братя и возвеселѣмъ ся въ
онъ!

Такъ якъ тая печальна
матѣ, дивлячись на свою ди-
тинну, же она що-дня роз-
вивае ся и здорова росте,
а котрой при рожденію про-
роковали скору смерть, гѣ-
шитъ ся и радуесть ся, такъ
само американска Русь ра-
дуесть ся и веселить ся, ви-
дячи, що ей первенецъ „Со-
юзъ“ розвивае ся, росте и
крѣпне що-дня, котрому
тяжки вороги передъ часа-
ми просвѣвали „вѣчную
память“.

Гей, вороги тяжкіи! Не
жалъ було-бъ се для насъ
наколи-бъ вы були намъ
чужими — а то дѣти юро-
дивы, ѣдрѣкли ся бѣдной,
пониженной матери Руси, и
причепились до богатшой,
чужой Мадьярщины, щобъ
разомъ зъ нею плювати на
порабощену!...

Вы, выродки, Богомъ
людьми прокляты, — дума

SVOBODA
(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рѣчна2.00

До старого краю..... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ про-
симъ висплати подѣ адре-
сою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ по
тѣждня въ Пятницю

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...\$ 10.00

„Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:

„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J., as second
class mail matter.

...и своею людою
...и будѣ работѣ до вѣ-
...и вы, по прикладу дру-
...и, постановили жити ѣ
...и утѣвъ Америкѣ его потомъ
...и кровью!...

Вы надармо спѣвали
вѣчную“ ще въ новиттю
анному „Союзу“, а теперь
нѣтъ ся на вашу ганьбу
соромъ, що рускій народъ
гучивъ ся и своихъ люо-
ихъ правъ не зрѣкъ ся!

...и зѣримо свято, що рускій народъ
...и зѣрѣкъ ся чести, не зрѣкъ ся свободѣ,
...и за права намъ вѣкъ святѣ
...и станемъ дружно разомъ всѣ,
...и хочѣ въ подолѣ насъ продають братѣ
...и порвемъ оковы — и дойдемъ метѣ!

Такъ!... Вы, прибывши
Америкѣ якъ тая дика
рада, уважалисте руского
работника, яко говорячу
отину, темного, глупого
привыкшого до рабского
слухенства ще зъ старо-
краю подѣ ударами ма-
рекой нагайки. Тутъ вы
или грати ролю маляр-
ихъ гайдуковъ, зогнали въ
чу череду мовъ нѣмьхъ
зпѣ и запродали разомъ
русскими церквами и ру-
й народъ подѣ именемъ
hungarians тутейшимъ
некопамъ на смѣхъ и на
вбу!...

Родимцѣ!

День 30-го Мая буде
вамъ доказомъ, що всѣ
ожи думки и намѣренія
ихъ противниковъ вѣт-
розвѣлялись, щезли,
пали, бо рускій народъ

тутъ въ Америкѣ пробу-
дивъ ся, прозрѣвъ и поз-
навъ своихъ гнобителей.

На голосъ „Свободы“
и на покликъ русскихъ па-
триотѣвъ нашъ народъ зро-
зумѣвъ и переконавъ ся,
же му потреба лучити ся,
братати ся въ одну руску
родину, въ оденъ правдиво
рускій „Союзъ“.

Нашъ народъ уже въ
большой части порвавъ кай-
даны темноты, облуды, об-
маньства, якими его спута-
ли фалшивый пророки и зѣ
патриотичнымъ запаломъ
сотками а сотками ветуае
подѣ родный прапоръ „На-
родного Руского Союза въ
Америкѣ“. Рускій работ-
никъ зрозумѣвъ надто до-
бре, що му треба не только
матеріальной подмоги, але
що больше, — освѣты, роз-
витку его душевныхъ силъ,
и ознакомленія зъ теперѣ-
шнимъ положеннемъ су-
спѣльности, зѣ ей напри-
момъ, зѣ ей хибамъ и зѣ ей
стрѣмленіями. Нашъ пра-
цовникъ переконавъ ся, що
му потреба мати ширшій по-
гляды на свѣтъ и на тее, що
въ немъ творить ся, кот-
рыхъ-то поглядѣвъ не мѣгъ
дослѣдити въ малярско-сло-
вацкихъ проповѣдяхъ голо-
шенихъ неуклами и обску-
рантами перекончиками.

Душа русскихъ рабочихъ
людей бажала щось кращо-
го, щось идеальнѣшого, —
бажала свѣтла правды и на-
уки, бажала осолодѣти, хотѣ
...и зѣрѣкъ ся чести, не зрѣкъ ся свободѣ,
...и за права намъ вѣкъ святѣ
...и станемъ дружно разомъ всѣ,
...и хочѣ въ подолѣ насъ продають братѣ
...и порвемъ оковы — и дойдемъ метѣ!

„Союзъ“ хотѣ ще въ
такъ короткомъ часѣ своего
истнованія, поставивъ ся
уже въ части задосить учи-
нити тимъ вимогамъ.

Теперь, о рускій работ-
нику, котрый ще не забудѣ
еси якъ руска мати тебе хо-
вала, рускими грудьми тебе
кормила—годовала, рускій
„Отче нашъ“ тобѣ проказу-
вала, — скинь и порви око-
вы, наложенъ на тебе вра-
жими руками. Покинь чу-
жу, а вернись до своей роди-
ны и до своего „Союза“ при-
стань!

Вы, котры невѣрилисте
въ силу руского духа и во-
лѣ, но противно думали, що
начате нами дѣло не дове-
дѣсь до кѣнца — подивѣтъ
ся, переконайте ся и не
будьте невѣрными, але вѣр-
ными и до „Союза“ приста-
вайте!

Зѣзѣдъ Русинѣвъ-сою-
зниковъ на 30-го Мая въ
Шамокіні, есть яснымъ, якъ
сонце, доказомъ: же рускій
народъ въ Америкѣ починае
жити своимъ життемъ, роз-
виваеся и стуае по дорожѣ
просвѣты, цивилизаціи и
всѣмїрной обновы.

Днесъ смѣло можемо
сказати:

Личе лѣнь побѣдна, посесѣнѣшь весела:
Що люта дола зъ землѣ насъ не стерла.

Що мы живемо и що ще не вмерла.
Такъ! Ще не вмерла! Ще Русъ живѣтъ,
Доки намъ въ сердцахъ жарѣ любви тлѣе.
Доки охота есть у насъ до труда
Для меншого брата. — для руского люду.
Доки однага есть въ насъ стати смѣло
И безъ зѣвѣрия взяти ся за дѣло.
И не лѣзати, не ити лукаво,
Не просити ласки. — намъ, де наше право!

Ставаймо разомъ до святого труда!
Якъ свята агода настале на Руси
И якъ минуть ся перевертѣтѣ й трусѣ. —
Якъ зникнуть безслѣдно потани крамоли.
Скажемъ: ще не вмерла и не вмерѣтѣмо!

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

— Зѣ краю доносятъ о
новѣмъ нещастіи, яке навѣ-
стило Галичину. Перше не-
щасте, же сего року по де-
куда пануе велика посуха
и трудно дождатись пожа-
даного дощу. Знову въ вѣхѣд-
ной части Галичины появи-
лась холера и пирить ся
чимъ разъ то дальше... Бо-
же, Боже, коли вже разъ на-
стануть кращи часы для не-
пѣснѣй краины?!...

— Зѣ Вѣдня пишуть, що
оденъ жидокъ, слухачъ ме-
дицины, не здавши экземе-
ну, хотѣвъ зѣ ганьбы застрѣ-
лѣти ся: Купивъ собѣ
револьверъ и почавъ стрѣ-
льбу, але все хибивъ. На
остатку стрѣливъ и зранивъ
собѣ... носѣ.

— Зѣ ѳттамъ доносятъ
также, якъ то братъ и се-
стра ѳдобрили собѣ разомъ
житте.

Въ Вѣдни жне одна
вдова, котра по смерти му-
жа тяженько мусѣла зароб-
ляти на себе и на утри-
манне двоухъ дѣточокъ.
Хлопчикъ мавъ 11 лѣтъ а
дѣвчинка 9. Они, видячи
якъ то горько приходѣтъ
бѣдной матери-вдовицѣ за-
робляти на щоденный ку-
сокъ хлѣба для себе и для
нихъ, дуже жалѣ имъ зро-
било ся, що ей помочи не
можуть — постановили ѳдо-
брати собѣ житте и такъ не
бути тягаромъ для матери;
якъ постановили такъ и
зробили. Одной недѣлѣ по-
йшли на дунайскій мѣстъ и
тамъ передъ товпою людей
обняли ся, поцѣловали ся
и разомъ скочили до воды.

— Черезъ тамтогорѣчнѣй
зливѣ и дощѣ, якъ мы уже
писали, бѣднѣй хлѣборобы не
только не мали зерна на
хлѣбъ для себе, але не було
навѣтъ на засѣвъ. Для то-
го выдѣлъ краевѣй розѣде-
лавъ по выдѣлахъ повѣто-
выхъ суму 300,000 з. р.,
щобъ роздати помѣжъ бѣд-
ныхъ разлѣвъ титуломъ без-

процентовой позички. На
повѣтъ Горлицкій припа-
дае 5,000.

(Рухъ Політичний)

Одъ коли въ року 1848
знесена зѣстала панщина
и народови рускому данѣ
бува яка така свобода
называти ся людьми, по
людски думати и дѣлати,
тодѣ коло народного ѳдро-
жденія и освѣты були пер-
шими работниками руски
священники. Они-то вели ру-
ску політику, входили въ
зносины зѣ правительст-
вомъ, промовляли за рус-
кій народъ, але въ загалѣ
руководяча идея той поли-
тики була: полѣпшенне
матеріального быту свяще-
ства. Протое така політи-
ка не була правдиво народ-
на, бо въ ней народъ не
бравъ участи, але була по-
літика такъ звана клери-
кальна.

Опѣсля, уже пару лѣтъ
познѣйше, неколи рядѣ рус-
кой интелігенціи почали
большатись, тодѣ повставъ
антагонизмъ мѣжъ рускимъ
клиромъ а интелігенціею, бо
ся хотѣла взяти въ свои ру-
ки руску політику задля той
цѣли, щобъ добитись полѣп-
шенія долѣ для своей ка-
сты.

И тая політика, якъ о-
пѣсля показалось, не була
народною, але одной верстѣ
русской интелігенціи, бо
народъ въ загалѣ не мавъ
тамъ ничѣ до дѣла.

Але теперь, хвала Богу,
наставъ новый оборотъ въ
політицѣ. Наибольша и най-
численнѣйша часть руского
народа т. е. хлѣборобы, ре-
месленники и мѣщанство пе-
реконали ся, що партійна
політика жадного хѣсна не
принесе имъ, протое самъ
рускій народъ взявъ ся до
політики и самъ почавъ до-
магатись своихъ правъ,
скликуючи такъ званы хлоп-
ски, або народнѣй вѣча по
большихъ мѣстахъ Галичи-
ны и Буковины.

На тыхъ народныхъ вѣ-
чахъ забирають переважно
голосы самѣ наши селяне
хлѣборобы, де высказуютъ
свои кривды и домагають ся
своихъ правъ. Не разъ на
такихъ вѣчахъ знаходять ся
такі- мовѣ въ сѣракахъ,
передъ которыми и найдѣб-
нѣйшій посолъ парламенту
мусѣвъ-бы скинути шапку.

Съ того повинни брати
собѣ прикладъ наши братѣ
американски Русины и гор-
нутися численно до мѣсце-
выхъ братствъ, а ѳттакъ до
„Союза“, де-бъ могли заби-
рати голосъ въ руской спра-
вѣ и радити надѣ полѣпше-
ннемъ долѣ русскихъ робѣт-
никовъ.

ПАМЯТАЙТЕ

О „НАРОДНОМЪ ДОМѢ“!!

ОДПОВѢДЬ

„Правдолюбѣцъ“ зѣ Пасейку.

Мы знаячи нашихъ ба-
гато такихъ людей, котры не
только що не хочуть при-
ставати до братства, але ще
и зѣ такого смѣють ся, на-
писали одного разу въ „Сво-
бодѣ“ о такомъ русинѣ,
котрый до братства не хо-
тѣвъ пристати, а якъ го за-
било при работѣ въ Пасей-
ку, не було за що спрова-
дити тѣло до Джерсей Сити
и поховати, бо люде на та-
кого не хотѣли ся склада-
ти.

Отже сей фактъ подали
мы на науку другимъ: якъ-
то эле бути байдужнымъ и
не забезпечити ся на выпадѣ
смерти въ якѣй-будѣ
сосайтѣ, або въ братствѣ.
Кождый знае, же оденъ
всѣмъ не споможетъ, але всѣ
одного можуть легко.

Той невинной дописи
вчепивъ ся „Правдолюбѣцъ
сѣ Пасейку“, якъ пьяный
плота, и далѣ плести та-
кой дурницѣ на „Свободу“
и нашихъ джерзиситскихъ
русинѣвъ, що ажъ огидно.

Мы-бъ были на се мов-
чали, або сказали: на тое
песѣ псомъ, щобъ брехавъ.
Але нашъ „Правдолюбѣцъ“
посунувся задалеко въ сво-
ей глупѣтѣ, протое коротко
скажемъ на се такъ:

1. Мы, коли писали на-
пу статью, не мали на дум-
цѣ накладати пасейчанамъ
обовязокъ, ховати власнымъ
коштомъ джерзиситского ру-
сина тамъ забитого при ро-
ботѣ. Сли, але тѣло було
привезене въ церковь и по-
ховане на кладбищѣ, — то
добре и за се честь добрымъ
людямъ.

2. „Правдолюбѣцъ“ не
мавъ права понижати и вы-
смѣивати нашихъ людей, кот-
ри не хотѣли подѣирати
недбалѣсть и за недбалого
складати центѣ наколи ему
радили и просили за житѣ
вступити до братства.

3. Сли авторъ статьи въ
„Viestniku“ есть „Правдо-
любѣцъ“, то чому не подѣ-
писавъ ся — якъ называе-
ся? Чи-жъ за правду масъ
хто боятись! А мы хочемо
знати его имя, — бо насу-
хо му не выйде за тую по-
дану клевету.

4. Кто-бъ ты не бувъ:
чи свѣтовый волоцюга, чи
мадяронскій попъ доля-
ро-хвать, укритый подѣ
псевдонимомъ „Правдолю-
бѣцъ зѣ Пасайкѣ“, що по-
смѣвъ насмѣивати ся зѣ ко-
закѣвъ и зѣ руской исторіи,
то натягни добре въ гору
твои ослѣчѣ уха и послу-
хай уважно, що тобѣ, ту-
мане, перекинѣ члѣку, чорна
тай подла душе, мы тутъ
скажемъ:

Козаки были такими
людьми, котри накладали
своею головою за вѣру, за
честь и за народъ. Черезъ
тее — слово „козакъ“ стало
синонимомъ ѳдраги и лѣцар-

кой чести. Подумай-же, ма-
дьярскій попухачу, надъ
чѣмъ ты смѣешь ся своимъ
безглуздымъ смѣхомъ! Яки
святѣ могилы рысень сво-
имъ свинячимъ рыломъ!

Той смѣхъ — то най-
крайшій доказъ, що „Прав-
долюбецъ зъ Пасейкѣ“ не
есть Русиномъ. Бо кому-жъ
зъ русинѣвъ пришло-бъ до
головы, стративши сумлѣне,
наплювати на славу и честь
славныхъ своихъ батькѣвъ?!

Коли-бъ ще до того въ
той дописи можно було по-
бачити хоть крихту розуму,
то мы-бъ може посовѣтвали
„Правдолюбцу“ перечитати
уважно исторію Руси, але
корму здорова страва толь-
ко зашкодить.

А що ся тиче до „Гет-
манства“, то краще и сла-
внѣше „гетмановати“ въ
Jersey City, якъ здирати зъ
пасейскихъ русинѣвъ остат-
ній центъ на мадыарску
праву и при всѣмъ томъ
не мати навѣть одваги под-
писати літературный про-
кляты-своимъ власнымъ име-
мъ, и брехати на людей,
якъ собака зъ-за плота.

Подо чуже имя подпи-
сують ся только жида, якъ
по вкрадутъ, та втечуть до
Америци. — Отже, нехай
„правдолюбецъ“ выступить
публично подо своимъ име-
мъ.

Не соромте ся, добро-
го, коли вы въ болотѣ, то
и васъ въ „Свободѣ“ гар-
нько умысле!

„Гетманъ“
зъ Jersey City.

надъ собою тутъ въ Аме-
рицѣ.

Особливо вы Русины зъ Пен-
сильваніи, недалеко мешкаю-
чий мѣста Шамокінъ, спѣ-
шѣть громадно въ той день
на тое народне вѣче и пока-
жѣть ся другимъ народамъ
кѣлько васъ е и якъ дбаєте
о народну честь!

Зъ околици Mahanoy City,
Shenandoah най каждый ру-
синъ и русинка прибудуть
до Шамокінъ. Тамъ увидять
що Русины могутъ здѣлати,
тамъ наберуть нового духа
и новыхъ силъ до всепѣльной
працѣ для добра Русинѣвъ
въ Америцѣ!..

ЩО НОВОГО ВЪ АМЕРИЦѢ

Теперь въ Америцѣ
нараховали оденъ миліонъ и
сѣмъ сотъ тысячъ такихъ
робѣтниківъ, що суть уже
одъ довшого часу безъ робо-
ты и безъ куска хлѣба.

Все нещасте, яке на-
вѣстило въ теперѣшній до-
бѣ Америку самі передові
люде и політичній мужъ
приписують закону-проекту
Wilson-а с реформѣ пловой
тарифы. Ото теперь выкрили
великій скандалъ въ кон-
гресѣ, де силовано ся под-
купити сенаторѣвъ, щобъ
ухвалу о законѣ пловомъ
зволочали зъ дня на день.

Въ Бостонѣ розпоча-
ли будовничі робѣтники
въ числѣ 2.000 страйкъ.

Минушого тыждня
лютила ся така страшна бу-
ря на озерѣ Michigan, якої
уже давно не памятають.
Множество паровцѣвъ
затопило ся, де згинуло 230
морякѣвъ.

Powderly, знанный ор-
ганізаторъ робѣтничой уніи
такъ званой „Knights of La-
bor“ зоставъ выключеный
зъ ней черезъ тее, що при-
чинивъ ся до ей упадку.

Въ Braddock, Pa. есть
теперь болѣе якъ 3.500 ро-
бѣтниківъ, що не можуть
працювати задля браку уг-
ля. Слѣ майнерскій страйкъ
ще тыждень потримае, то
всѣ фабрики Thompson-а бу-
дуть замкнуты.

Въ Pittsburg-у вели-
кой фабрики Shoenberger-а на
15-й улицѣ перестануть ро-
бити на довгій часъ за-
для браку угля и коксу. На-
слѣдкомъ того 1.000 робо-
чихъ зостане безъ працѣ.

Въ Cleveland, O. од-
була ся нарада мѣжъ страй-
кующими майнерами а вла-

стителями копалень угля.
Робѣтники жадали 79 ден.
одъ тоны выкопаного угля,
а капиталысты давали само
по 60 ден. Робѣтники зая-
вили, що радше зъ голоду
умруть, якъ за такую плат-
ню робити.

Недавно въ Чикаго
зложивъ польскій змартве-
встанецъ о. Бажинскій такъ
звану „Liga Polska“, котра
мала соединити всѣхъ по-
лякѣвъ и побити москаля.
Але теперь показало ся, що
поляки на те обурені роз-
дѣлили ся на единичѣ.

УВАГА.

Хотѣй приступити до „Со-
юза“ най посылають вступ-
не и мѣсячне до касіера.
Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара
подо адресою.
Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

НА — „РУСКИЙ НАРОДНЫЙ ДОМЪ“ ВЪ АМЕРИЦѢ

Пожертвовали дальше:
Еміль Шпакъ 50
Иванъ Дурнякъ 50
Гнатъ Сѣракъ 50
Алексей Курила ... 3.00
Михаилъ Фецичъ 50
Иванъ Фецичъ 50
Еміль Пейко 50
Михаилъ Курила 25
Анна Курила 25
Теодоръ Ошуракъ ... 25
Андрей Островскій .. 25
Теодоръ Дурнякъ ... 25
Микола Хортъ 40
Стефанъ Ткачъ 25
Андрей Суковачъ ... 50
Тимко Иваннишка ... 10
Петро Писикъ 25
Иванъ Ткачъ 25
Иванъ Грицовъ 30
Микола Платошъ ... 15
Андрей Панько 50
Романъ Панько ... 1.25
Анна Панько 10
Теодоръ Мадивскій . 50
Осипъ Опалка 50

Слава и честь Вамъ до-
рогій братя! Най Господь
Вамъ надгородитъ за ваші
жертвы!

А ну, Братя, кто даль-
ше?

ДОПИСЬ.

Mayfield, Pa.

Хвальна Редакція!
У насъ, хвала Богу, по-
чинають Русины братись
до народной просвѣтной
працѣ, помимо перешкодъ
зо стороны нашихъ против-
никѣвъ. Теперь наставъ та-
кій часъ, що каждый ру-
скій робѣтникъ починае самъ
мыслити и самъ доходити
правды, откинувши одъ се-
бе всякихъ постороннихъ
подшептачѣвъ такъ званой
„Вѣстниковой“ „salvation
army.“

Щиро-русскій патриоты
зъ Майфилдъ зложили со-
бѣ руске братство имени
св. славянскихъ учителѣвъ
Кирила и Методія, котре
числеть 40 членѣвъ и при-
стало до „Союза“. Кромѣ
того заходимо ся и стараемъ
ся заложити у себе читаль-
ню и то недовга за охотою
добрыхъ, здоровомыслящихъ
Русинѣвъ и за помощію Го-
спода Бога, который не дастъ
намъ марно загинути и
блукатись въ темнотѣ якъ
дотеперь.

В. — Б.

Слава и честь Вамъ,
Русины зъ Майфилдъ, що
такъ твердо и непохитно
стоите при своимъ и своей
святѣй Матери Руси не од-
рѣкаете ся и чужимъ не хо-
чете кланятися богамъ. Ще
разъ: честь и слава Вамъ
на весь свѣтъ широкій.
„С в о б о д а“.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА

А в с т р і я .

Угода цлова мѣжъ
Австрією и Росією зостала
потверджена въ минушю
суботу.

Австрійскій цѣсаръ
приказавъ запровадити ро-
бѣтничій трибуналъ, де вся-
кій непорозумѣння мѣжъ ро-
бѣтниками и працюдавца-
ми мають бути залагджоні.

Въ Пештѣ, въ угор-
скомъ парламентѣ була та-
ка сварка, що посла мало
не побили ся.

Въ селѣ Шіценъ, на
Уграхъ посварились пароб-
ки за одну дѣвчину, до то-
го вмѣшавъ ся жандармъ и
вытягнувши револьверъ, за-
бивъ чотирохъ хлопцѣвъ и
одну дѣвчину. Другі, ви-
дячи тее, кинулись на жан-
дарма и забили го на смерть.

Ф р а н ц і я .

Славный анархистъ
Генрі, который подкинулъ
бомбу въ готелю „Terminus“
въ Парижу, заплативъ го-
ловою за тую збродню.

До села Rive de Gier
пришли циганы и розняли
свои ватры за селомъ. На-
разъ въ селѣ зницъ 7-молѣт-
ній хлопчикъ и не можна
було го одшукати. Наконецъ
одкрыло ся, що циганы го
зарѣзали, спекли и зѣбли.

Н ѣ м е ч ч и н а .

Въ Берлінѣ, середъ
бѣлого дня, якийсь новыи
Jack the Ripper таки на у-
лицѣ подрѣзавъ горло мо-
лодой женщины, котра по-
хвилѣ умерла. Люде пусти-
лись заробѣтничкомъ, но не
встигли поймати. Онъ пере-
бѣгши пару улицъ, вновь

хотѣвъ показати свою шту-
ку на другой женщины, але
не вдало ся.

Р о с і я .

Зъ Одесы пишуть,
що въ 7-охъ губерніяхъ юж-
ной Руси появилася холе-
ра и ширить ся дальше.

— Д О —

СВЯЩЕННИКОВЪ ПАТРИОТОВЪ.

Просимо всѣхъ русскихъ
священниковъ патриотѣвъ,
щобъ въ своихъ церквахъ
оголосили народу цѣль и
важность головного Собра-
нія „Руского Народного
Союза“, котре одбуде ся
30-го Мая с. р. а щобъ въ
той день о 9-й годинѣ рано
по всѣхъ русскихъ церквахъ
зadzвонено три разы на
честь и славу народного во-
скресенія.

редакція „Свободы“.

СОЮЗНИКАМЪ.

Далѣй, братя, до работы!
Доки сонце сѣе,
Доки въ нашихъ русскихъ
жилахъ
Кровь смѣлнво грае!

Не довго мы на семъ свѣтѣ
Будемъ истновати:
До полудня, — а потому
Въ спрѣй спочивати...

Зима мнѣ, весна приїде
Всѣмъ Май усмѣхнеть ся,
Только мертвымъ, братьямъ
Весна не вернеть ся...

Не воскреснемъ мы нѣколи
По землѣ ходити...
Гей-же поки сердце бьеть ся
До работы, дѣти!

Теперь, братя, стараймо ся
Для Руси дѣлати,
Для грядущихъ по насъ
внуковъ
Щось доброго дати.

Закладаймо для нихъ школы
Учѣмо ихъ зъ мала:
Що мы були, що мы есьмо.
Якъ Русь Русью стала!...

Щобы руска вѣра, мова
И тутъ не пропала,
Щобы слава Руси и тутъ,
Сонцемъ засияла!...

Гр. Гр.

РУСКА ТОРГОВЛЯ
СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ И
РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во **ЛВОВЪ** въ **ГАЛИЧИНЪ**

Поручае своимъ землякамъ въ Америкѣ всякого рода вещи церковныя а именно:

Евангеліе нового изданія въ различныхъ прехорошихъ оковахъ и оправкахъ отъ 55 з. р. до 225 злр. Плащаницы на полотнѣ отъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матеріи отъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патрици, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковѣ, мосяжніи, и цинови. Всякіи книги церковны, а особливо поручае образи до Иконостасѣ въ хорошей работѣ по дуже умѣреннихъ цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоага Па, Фріяндъ Па, Миннеаполис Минн. а всѣ были совершенно задоволены о чѣмъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Америкѣ заберають ся жида продавати церковныя вещи и кажутъ собѣ за лихій товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовенство и братства церковны, котрымъ лежитъ на серцю украшеніе домовъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленія яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можъ найтаньше и найсовѣстнійше виготовлю. Для того не дайте ся ошуквати отъ людей, котри не мають изображенія о церковныхъ вещахъ. При замовленіяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слобы замовленіе бѣльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. особно на таксу, котру треба заплатити американскому конзулеви въ Вѣднѣ за подтвержденіе рахунку.

Всякіи замовленія прошу посилати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно получить въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтеніемъ
Михайль Дыметъ.

ПЕРША РУСКА
ГРОСЕРНЯ
Въ Джерси Сити.
Подоъ числомъ 102 Моррисъ уллиця.
Краяне повертаючи до краю чи приходячи съ краю, ний зайдуть тамъ а будуть услужени по шыро руски. Тамъ дасть ся имъ добру раду и пораду о всѣмъ що толькы потребно.

BILLY & ZUZA.
BANKERS & STEAM
SHIP AGENTS,
20 William St.
BAYONNE N J'

Спродаютъ тикети корабельны на найлѣпшии линіи.
* * * * *

Посылають грошѣ до старого краю скоро, таньо и безпечно безъ клопоту.

Продають руски книги по зниженихъ цѣнахъ а то:
Великій Молитвословъ 2. 50
Великій Зборникъ . . . 2. 50
Изборникъ великій . . 3. 50
Псалтирь великій . . . 2. 75
Зборникъ малій въ доброй оправѣ 1. 75
Молитвословъ 1. 75
Надежда моя 1. 80
та сама въ скоряной опр. 85
Хлѣбъ Души въ доброй оправѣ 1. 75
такій самъ брошур . . . 75
Зборникъ малій 35
Молитвословъ малій . . . 25
Маемо такожъ всяки словески книги. Кто собѣ хоче купити ний зголосить ся подоъ выше подану адресу.

BOLESŁAW SEEGER
Поручае ся ласкавой памяти крайновъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рѣжнорѣдны напои.
Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣданъ.
168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

A. B A B I A K
686 3. ав. межѣ 21 а 22 ул.
S. Brooklyn N. Y.
Найславнѣйшій краевій рѣзникъ. Его ковбасы и вуженина расходить ся по цѣлой Америкѣ.
Замовленія и обсталюнки услуговуеь скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.
122 Cedar Str.
New York.
Помежи Greenwich i Washington улицями.
АГЕНТУРА
КОРАВЕЛНА
И КОЛІОВА.

Спродаетъ шифкарты на найлѣпшии линіи морскій на Бременъ и Гамбургъ. Посылае грошѣ до всѣхъ части свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко свой чоловѣкъ обходитъ ся съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG
Рогъ Варренъ и Моррисъ ул.
Jersey City N. J.
Утримуе въ своймъ складѣ найрозмайтѣйшій трукки такъ старо-краевіи якъ и американскій
Саля для забавъ весѣльныхъ.

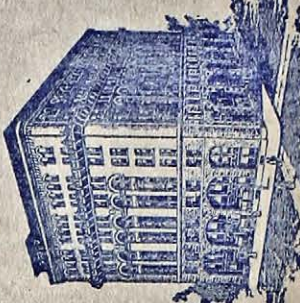
НАЙБОГАТША
Гросерня и Dry Goods
I. ТАЛПАША
и **Я. ЖИЛИЧА**
727. Commeree Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до долу въ наилучшии товари съ першой руки Все свѣже.
Краяне не оминайте своихъ, бо бувъ бы великій грѣхъ! и не слава для руского народа. не забудте
J. TALPASZ & J. ZYLICZ

D OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

& KRIMMERT,
F. MISSLER
Продаю найтуньше шифкарты до старого краю и посылаю грошѣ въ якъ найкоротѣйшій часъ певно, беспечно безъ жадного клопоту.
Колько то уже людей послало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкарты? а еще жадеють не скажывъ ся що му була яка хибя.
Поручаюсь память моймъ краинамъ остаюсь съ глубокимъ поважаемъ а не забудьте на
F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ **JERSEY CITY**
77 GRAND STREET

САЛОНИСТИ!
Се иде о वाले добро познакомитесь зъ нами.
Сли кто купитъ у насъ хоть разъ, а переконаеь що добрый зробивъ интересъ.
Зголошуйтеся до нашего складу, або посылайте о пробку (sample) зъ глубокимъ почтеніемъ
EMANUEL GROSS.
Importer of Wines and Liquors
Головный складъ 357 Henderson Str.
38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.

FRANK WEICEL

Найлѣпшии Найтунъшии а на часъ направитъ каждому зигарки, зигары и все що въ закресъ годинникарскій входитъ,
131 YORK STREET
JERSEY CITY, N. J.

M. SINGER.
101 MORRIS STREET,
межи Washington a Warren улицями.
Jersey City.
Поручае свой складъ винъ заграницныхъ всякого рода пива, медъ, горѣлку лікеръ по найтунъшой цѣнѣ.
Незабывайте за него.

D. SALEJ
247 WARREN ST.
JERSEY CITY
N.J.
Плимавь и Шенандоа, но нѣкто не може оскати щобы ему хотѣи о день центъ пропалъ.
Продае такъ само шифкарты на всѣ линіи морски.
Якъ до своего чоловѣка поинни Русини завсе удаватись чи фдуци до старого краю, чи съ краю подоъ адресу.

Посылае грошѣ до старого краю, Колько то грошей посылаетъ въ Олифантъ,
Д. САЛЕЙ

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай. „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процесса не вдавай ся! Въ лѣтерію не грайте, толькы грошѣ падѣть. Братія! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не забывайте!..... Буде зъ васъ!